

COVID19 – én pandemi der blev til to

Morten Sodemann

professor, overlæge

Global sundhed & indvandrersmedicin, www.ouh.dk/indvandrerklinik

Syddansk universitet & Odense universitetshospital

 @mortensode

UNIVERSITY OF SOUTHERN DENMARK

1

»Ich rede zu viel.
Er hört
trotzdem zu.«

David Steves
PATIENT

Dr. Isa Coktas
HAUSÄRZTLICHER
INTERNIST

I starten var vi alle i same båd og konflikttyperne trådte i baggrunden

Für uns niedergelassene Ärzte und Psychotherapeuten stärkt jedes persönliche Gespräch die Arzt-Patient-Beziehung - egal, worum es

Die Haus- und
Fachärzte

2

Den kollektive intelligens

De usynlige faggrupper blev synlige –
frontliniejobs og servicefag

3

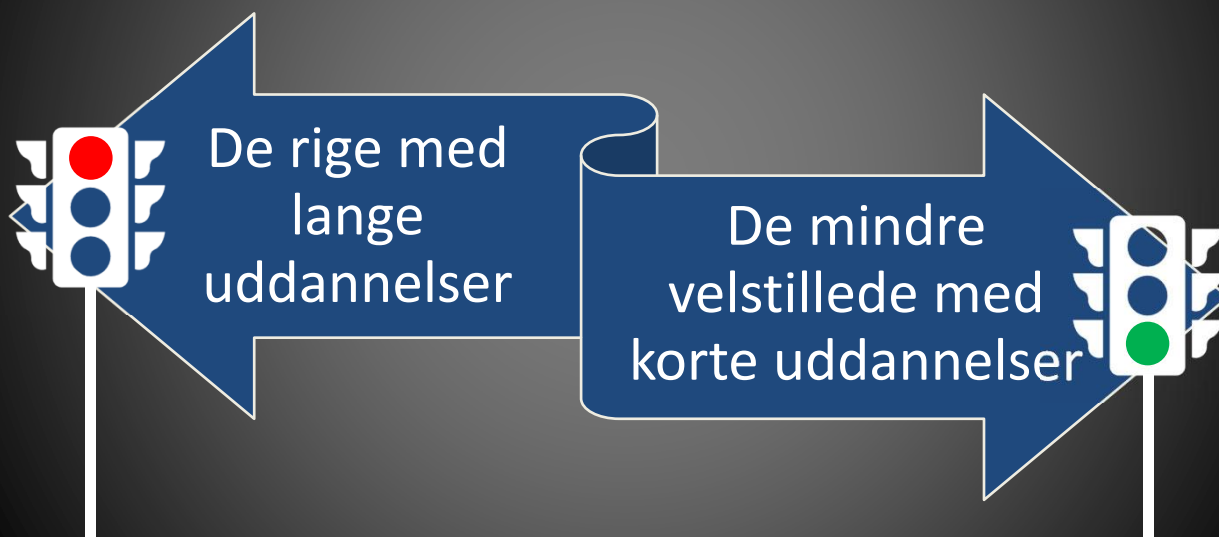
Dem der har mindst indflydelse på arbejde
og bolig har kortest uddannelse

= dem der rammes hårdest

Og de har oftere også **kronisk sygdom** der forværrer
risikoen for **hospitalsindlæggelse** og **død**

4

COVID19 delte sig i to pandemier:

5

Øh – hvor lang er en afstand?

6

Man skal forstå hvordan det er ikke at blive forstået for at forstå det

- Afstand er en social konstruktion
- Nærmeste familie er en social konstruktion
- Overinformation har samme effekt som underinformation
- Identifikation
- Intet om os uden os
- Study-plan-act-study-plan-act-study-plan-act-study-plan-act....

7

Publikations pandemien er et studie i ulighed

130.000 artikler om COVID19

0,1 % handler om ulighed i smitte, sygdom og død

8

Panikparathed

Omstillingsparathed

9

Det er for sent at kommunikere
når der er panik

Mennesker der er bange tager angstprægede *ulogiske beslutninger*

Mennesker med korte uddannelser tager *kortsigtede beslutninger*

Mennesker der er økonomisk dårligt stillede *mangler overskud til strategiske beslutninger*

10

Stresstest: kommunikationsbobler

Alle dem vi ikke har kontakt med til daglig har vi heller ikke kontakt med i kriser: unge, etniske minoriteter, psykisk syge, mænd, ældre

11

En norsk-pakistansk familielæge i Norge blev i 2009 træt af myndighedernes mangelfulde kommunikation, som han måtte stå på mål for:

Nej!
*Du kan ikke få svineinfluenza ved at spise svinekød
 Vaccinen indeholder ikke svinekød
 Vaccinen er ikke et amerikansk våben
 Vaccinen gør ikke mænd impotente
 Vaccinen ødelægger ikke kvinders mulighed for graviditet
 Og den øger ikke risikoen for abort*

Så: tag nu vaccinen!

Kilde:

Daniel Præstø Økland, master afhandling. Svin! Svin! En studie av norske helsemyndigheters risikokommunikasjon under "svineinfluenza"-pandemien i 2009. NORGES HANDELSHØYSKOLE. Bergen, våren 2011

12

Sundheds Kommunikation

Handler ikke om hvad du synes, men hvad modtageren hører og gør baseret på informationen

13

Hvorfor er i pludselig så interesserede i vores helbred?

Hvor var den interesse før corona?

14

Er folkesundhed for hele folket?

Eller kun for den veluddannede middelklasse?